Моєму дорогому другу Гоммі-Бегу[1]

[1] Дитяче прізвисько сера Голла Кейна, близького друга Брема Стокера. (*Тут і далі — прим. пер.*)

РОЗДІЛ І

Щоденник Джонатана Гаркера
(*ведеться у стенографії*)

3 травня. Бистриця[1]. Виїхав із Мюнхена 1 травня о 20:35, прибув до Відня рано-вранці; мав би прибути о 6:46, але потяг запізнився на годину. Будапешт здався мені чудовим містом, принаймні наскільки я можу судити — лише краєм ока я побачив його з потяга й зовсім трохи прогулявся вулицями. Я боявся відходити від вокзалу далеко, адже ми прибули пізно, а вирушати мали настільки близько до розкладу, як би нам це вдалося. У мене склалося враження, ніби тут завершується Захід і починається Схід. Унайзахіднішому з розкішних мостів через Дунай, що благородно розливається тут широкою й глибокою рікою, відчутно стиль часів турецького панування.

Ми виїхали вчасно і вже затемна приїхали до Клаузенбурга[2]. Тут я заночував у готелі «Рояль». Повечеряв дуже смачним курчам із заправкою з червоного перцю, та після нього захотілося пити. (*Прим.*: узяти рецепт для Міни.) На моє запитання офіціант розповів, що воно називається «паприка хендль»[3] і що,

[1] Бистриця — місто у північній частині Румунії, розташоване на Трансильванському плато.

[2] Клаузенбург — стара німецька назва часів Австро-Угорської імперії міста Клуж-Напока на півночі Румунії, адміністративного центру території Клуж.

[3] Найімовірніше, йдеться про угорську страву, більш відому під назвою «курячий паприкаш», що виготовляється з курятини, солодкої паприки та сала (лярду).

оскільки це національна страва, у Карпатах я зможу скуштувати її всюди. Виявилося, що моє, хай і жалюгідне, знання німецької стало тут у пригоді; справді, не знаю, як я без нього обійшовся б.

Маючи трохи вільного часу в Лондоні, я відвідав Британський музей і бібліотеку, де дослідив книжки й мапи, присвячені Трансильванії. Мені спало на думку, що не завадить наперед дізнатися про певну країну, якщо на мене чекає спілкування з її вельможею. Я з'ясував, що місцевість, яку він назвав, розташована на крайньому сході країни, прямо на кордоні трьох областей: Трансильванії, Молдавії та Буковини, у серці Карпатських гір. Це один із найменш заселених і найменш вивчених куточків Європи. Я не зміг відшукати жодної мапи чи книжки, у яких було б вказане точне місцерозташування замку Дракули, адже поки що не існує мап цієї країни, які зрівнялися б із нашими мапами від *Ordnance Survey*[1]. Але я з'ясував, що Бистриця, поштове містечко, про яке згадував граф Дракула, є досить відомою місциною. Я вставлю сюди дещо з моїх нотаток, адже вони допоможуть освіжити пам'ять, коли я розповідатиму про свої подорожі Міні.

Трансильванію населяють чотири різні народи: сакси на півдні та змішані з ними валахи, нащадки даків[2], мадяри на заході та секеї[3] на сході й півночі. Я прямую до секеїв, які називають

[1] Британське державне картографічне управління, засноване у XVIII столітті, що складає і видає географічні мапи острова Великої Британії.

[2] Даки — відгалуження фракійців, народу, що населяли Балканський півострів. Близькі до гетів (грецький історик Геродот навіть називав їх гетами, тоді як румуни вважали обидва народи даками).

[3] Секеї — одна із субетнічних груп, які складають угорську національну меншину на території сучасної Румунії; у східній частині Трансильванії створено автономну область у межах історичних місць проживання секеїв, так званий Секейський край.

себе нащадками Аттіли та гунів. Це справді можливо, адже коли мадяри завоювали ці краї в одинадцятому столітті, гуни вже проживали тут. Я читав, що всі можливі забобони у світі зібрані в підкові Карпатських гір, наче тут розташований епіцентр якогось виру уяви. Якщо так, то моя поїздка може виявитися дуже цікавою. (*Прим.*: розпитати про це графа.)

Хоча в мене було досить зручне ліжко, спав я погано через усілякі моторошні сни. Під моїм вікном усю ніч вив собака, і, може, причина саме в цьому або ж у паприці, бо я випив цілу карафку води й усе ще хотів пити. Заснув я ближче до ранку, але мене розбудив неспинний грюкіт у двері, тож, гадаю, тоді я спав уже міцно. На сніданок я знову їв паприку та ще таку собі кашу з кукурудзяної крупи, яку називають «мамалига», і фаршированій баклажан — відмінну страву під назвою «імплетата». (*Прим.*: узяти і цей рецепт.) Я мусив снідати поспіхом, адже мій потяг відбував за кілька хвилин до восьмої чи, швидше, мав би відбувати, бо після того, як я прибіг на станцію о 7:30, то просидів у вагоні ще понад годину, перш ніж ми рушили. Здається, що далі прямуєш на схід, то менш точними стають потяги. Як же вони тоді курсують у Китаї?

Увесь день ми повільно посувалися краями, сповненими всілякої краси. Іноді проїжджали повз подібні до намальованих у старих молитовниках містечка чи замки на вершинах крутих пагорбів, іноді рухалися вздовж річок і струмків, які, судячи з широких кам'янистих країв, спричиняли чималі повені. Потрібна велика кількість води й сильна течія, щоб вичистити береги догола. На кожній станції були люди, іноді цілі юрми, у найрізноманітнішому вбранні. Деякі мали такий самий вигляд, як селяни, яких я бачив удома чи коли відвідував проїздом Францію й Німеччину: у коротких куртках, круглих капелюхах

і штанах ручного пошиття. Але були й дуже видовищні. Жінки були гарненькі, якщо надто не придивлятися, але досить огрядні й неповороткі. Усі вони носили великі білі сорочки різних видів, і більшість мала великі паски, з яких звисали численні стрічки, наче у балерин, проте під цими пасками, звісно, були прості спідниці. Найдивнішими були словаки, які здавалися екзотичнішими за решту з їхніми великими пастушими капелюхами, широкими, мішкуватими шароварами брудно-білого кольору, білими лляними сорочками й величезними важкими шкіряними поясами, шириною майже з фут[1], усіяними мідними заклепками. Вони були взуті у високі чоботи із заправленими в них шароварами й мали довге чорне волосся й широкі чорні вуса. Вони й справді дуже видовищні, але мають неприємний вигляд. У театрі їм одразу ж дали б ролі членів якоїсь стародавньої банди східних розбійників. Утім, мені сказали, що вони цілком безневинні і їм дещо бракує природної самовпевненості. Сутінки вже переходили в ніч, коли ми прибули до Бистриці — дуже цікавого старовинного містечка. Розташоване практично на кордоні (бо перевал Борґо[2] веде вже до Буковини) містечко має неймовірно бурхливу історію, і скрізь помітно її явні сліди. П'ятдесят років тому тут сталася низка великих пожеж, п'ять із яких знищили Бистрицю вщент. На початку сімнадцятого століття містечко пережило тритижневу облогу й мало тринадцять тисяч загиблих — як через військові втрати, так і через супутні голод і хвороби.

---

[1] 1 фут = 30,48 см.

[2] Нині відомий як перевал Тіхуца, що з'єднує Бистрицю (Трансильванія) з Ватра-Дорней (Буковина). Борґо — угорська назва перевалу, але саме її використовує Брем Стокер, очевидно, знайшовши на сучасній йому мапі.

Граф Дракула скерував мене до готелю «Золота крона», який виявився, на моє превелике задоволення, дуже старомодним, бо я, звичайно, хотів побачити якомога більше особливостей життя в цій країні. На мене, очевидно, чекали, адже коли я наблизився до дверей, то зіткнувся з доброзичливою на вигляд літньою жінкою у звичайному селянському вбранні: білій спідній сорочці з довгим подвійним фартухом із кольорової вовни спереду і ззаду, затягнутим дуже туго, майже до непристойності. Коли я підійшов ближче, вона вклонилася й сказала: «Гер[1] англієць?». «Так, — відповів я, — Джонатан Гаркер». Вона всміхнулася й мовила щось до літнього чоловіка в білій сорочці, який стояв за нею. Він пішов, але одразу ж повернувся з листом:

«Мій друже! Ласкаво прошу до Карпат. Я з нетерпінням очікую на вас. Доброї вам ночі. Завтра о третій виїжджає диліжанс на Буковину; у ньому для вас замовлено місце. На перевалі Борґо на вас чекатиме моя коляска, що відвезе до мене. Сподіваюся, ваша поїздка з Лондона була приємною і вам сподобається у моєму прекрасному краї.

Ваш друг

Дракула»

4 травня. Я дізнався, що власник готелю отримав від графа листа із вказівками забронювати для мене найкраще місце в диліжансі, але коли я почав розпитувати його про деталі, він став якимсь мовчазним і вдав, ніби не розуміє моєї німецької. Це була неправда, адже до того він прекрасно все розумів (принаймні дуже точно відповідав на мої запитання). Вони з дружиною,

---

[1] Гер *(нім. Herr)* — традиційне звертання до чоловіка німецькою мовою.

літньою пані, яка мене зустріла, злякано перезирнулися. Хазяїн промимрив, що в листі були гроші, а більше він нічого не знає. Коли я запитав, чи знає він графа Дракулу й чи може розповісти щось про його замок, вони обоє перехрестилися і, мовивши, що нічогісінько про це не знають, відмовилися говорити далі. Уже підходив час виїзду, тож я не мав нагоди спитати когось іншого, але все це виглядало дуже загадково й зовсім не подавало мені надії.

Прямо перед моїм від'їздом літня пані піднялася до мене в кімнату й дуже істерично заговорила:

— Невже ви мусите їхати? О! Юний гер, невже ви мусите їхати?

Вона була настільки схвильована, що, здавалося, забула навіть ті німецькі слова, які знала, і додавала до того ще якусь іншу мову, яку я взагалі не розумів. Я зміг з'ясувати щось лише розпитуючи. Коли я сказав їй, що вже мушу їхати і що мене найняли у важливій справі, вона знову спитала:

— Ви знаєте, який сьогодні день?

Я відповів, що сьогодні четверте травня. Вона похитала головою і повторила:

— О, так! Це я знаю! Це я знаю, але чи знаєте ви, який сьогодні день? — коли я сказав, що не розумію її, вона повела далі: — Сьогодні переддень дня Святого Георгія. Чи знаєте ви, що сьогодні вночі, коли годинник проб'є північ, усе зло, що є на світі, отримає необмежену владу? Чи знаєте ви, що робите й куди їдете?

Вона була так явно стривожена, що я спробував заспокоїти її, але марно. Зрештою, вона стала на коліна й почала благати мене не їхати чи принаймні почекати день або два. Це все було безглуздо, але мені стало ніяково. Утім, я мусив виконувати

свої обов'язки й не міг дозволити, щоб цьому щось завадило. Тому я спробував підняти її і сказав якомога серйозніше, що я їй вдячний, але мої справи невідкладні, тож мушу їхати. Тоді вона підвелася, витерла очі і, знявши з шиї хрестик, запропонувала його мені. Я не знав, що робити, адже мене як англіканця вчили сприймати такі речі як ідолопоклонництво, а все ж здавалося страшенно нечемним відмовляти літній пані з такими добрими намірами і в такому стані. Певно, вона помітила на моєму обличчі сумнів, бо одягла чотки з розп'яттям мені на шию і сказала: «Заради вашої матері», — а тоді вийшла з кімнати. Цю частину щоденника я пишу, чекаючи на диліжанс, який, звісно ж, запізнюється; і хрестик досі висить у мене на шиї. Не знаю, чи річ у страху літньої пані, чи в численних моторошних традиціях цих країв, чи ж у цьому розп'ятті, але на душі в мене далеко не так спокійно, як зазвичай. Якщо цій книжці судилося коли-небудь потрапити до рук Міни раніше за мене, нехай вона передасть їй мої вітання. А ось і диліжанс!

5 травня. Замок. Минув сірий світанок, і сонце вже стоїть високо над далеким обрієм, зазубреним на вигляд, — чи то через дерева, чи то через гори, бо на такій віддалі велике й мале плутається. Спати мені не хочеться, а оскільки на мене чекатимуть, хоч коли б я прокинувся, то, природно, пишу, доки не здолає сон. Я маю записати багато дивних речей, і щоб той, хто це прочитає, не подумав, наче я добре пообідав перед від'їздом із Бистриці, то точно опишу свій обід. Їв я те, що тут називають злодійським біфштексом: шматочки бекону, цибулі та яловичини, приправлені червоним перцем, нанизані на палички й запечені на вогні — по-простому, наче лондонська конина! Мені подали вино «Золотий Медіаш», яке дещо дивно, хоч і приємно, щипає за язик. Я випив лише кілька склянок і нічого більше.